

Kako se bolesnik čisti i obavlja namaz ?

Ovo je kratko uputstvo koje govori o propisima vezanim za način na koji se bolesnik čisti radi obavljanja namaza i kako obavlja namaz.

Prvo:

Kako se čisti bolesnik?

1. Bolesnik je obavezan da se očisti vodom od male nečistoće uzimajući abdest, a od velike nečistoće kupanjem (gusul).
2. Ukoliko bolesnik ne može da se opere vodom zbog nesposobnosti ili straha da se bolest ne poveća ili oduži, onda će u tom slučaju uzeti tejemum.
3. Tejemum se uzima tako što će svojim dlanovima dotaći čistu zemlju, a zatim će njima potirati cijelo svoje lice i svoje šake potravši jednu drugom.
4. Ukoliko bolesnik ne bude mogao sam da se abdesti ili uzme tejemum, onda će mu u tome pomoći druga osoba.
5. Ukoliko postoji rana na dijelovima koji se peru u toku abdesta, ako bude u mogućnosti opraće ih, a ako ne, onda će ih samo potirati tako što će navlažiti svoju ruku i njome preći preko rane, a ako i to bude škodilo, umjesto toga će uzeti tejemum.
6. Kada postoji prijelom koji je previjen zavojem ili gipsom učiniće po njemu mesh, a neće uzimati tejemum, jer je mesh zamjena za pranje.
7. Dozvoljeno je uzeti tejemum dodirujući zid ili neke druge čiste stvari koje imaju prašine na sebi. Međutim, ukoliko zid bude presvučen nečim što nije zemljanog porijekla, kao da bude obojen onda ga neće koristiti za tejemum osim da na njemu bude prašina.
8. Nema smetnje da pripremi prašinu stavljajući je u posudu ili u maramicu kako bi kasnije, u situaciji kada ne bude mogao da pronađe zemlju ili zid ili nešto drugo na čemu se nalazi prašina, uzeo tejemum.
9. Kada uzme tejemum za namaz i ne pokvari ga do sljedećeg namaskog vremena, sljedeći namaz će klanjati sa istim tejemumom i neće ponavljati tejemum, jer nije prestao biti pod čistoćom i zato što se nije desilo nešto što bi ga pokvarilo.
10. Bolesnik je dužan da očisti svoje tijelo od nečistoća, a ukoliko nije u mogućnosti klanjat će onako kako može. Namaz mu je ispravan i nije ga obavezan ponavljati.
11. Obaveza je bolesniku da klanja u čistoj odjeći, a ukoliko mu se odjeća onečisti, obaveza mu je da ukloni nečistoću sa odjeće ili da nečistu odjeću zamijeni čistom. Ukoliko ne bude u mogućnosti to da ispuni, klanjat će u stanju kakvom jeste, i namaz mu je ispravan te ga nije obavezan ponavljati.
12. Dužnost je bolesniku da klanja na čistom mjestu. Ukoliko se mjesto na kojem klanja onečisti, oprat će ga ili zamijeniti čistim, ili će na njemu prostrijeti čisto. Ako to ne bude u mogućnosti klanjat će u stanju kakvom jeste, i namaz mu je ispravan bez obaveze da ga ponavlja.
13. Nije dozvoljeno bolesniku da odlaže namaz van njegovog propisanog vremena zbog

nesposobnosti da se očisti, već će se očistiti shodno mogućnosti i klanjat će namaz u njegovom vremenu, makar na njegovom tijelu ili odijelu bila nečistoća koju nije u mogućnosti ukloniti.

Drugo:

Kako bolesnik klanja?

1. Bolesnik je obavezan klanjati farzove stojeći makar nagnut ili naslonjen na zid ili štap, ukoliko mu je potreban oslonac.
2. Ako nije sposoban stajati, klanjat će sjedeći, s tim da je bolje da za vrijeme kijama (stajanja) i ruku'a (pregibanja) sjedi prekrštenih nogu.
3. Ako ne može klanjati sjedeći, klanjat će na boku okrenut prema kibli. Bolje je da klanja na desnom boku. A ukoliko ne može da se okrene prema kibli klanjat će prema strani kojoj je okrenut i namaz mu je ispravan i nije obavezan da ga ponovi.
4. Ukoliko ne bude mogao da klanja na boku klanjat će ležeći na leđima okrenuvši noge prema kibli, i pritom je bolje da malo podigne glavu upravivši je prema kibli. Ako ne može da noge upravi prema kibli klanjat će ka strani prema kojoj leži, i namaz mu je ispravan, i nije ga obavezan ponavljati.
5. Bolesnik je obavezan činiti ruku'u i sedždu u toku namaza, a ako ne može ukazat će na njih nagnuvši glavom, tako što će prilikom sedžde nagnuti glavu više nego prilikom ruku'a, a ako je sposoban obaviti ruku'u mimo sedžde obaviti će ga, a na sedždu će pokazati nagnuvši glavom, i obratno, ako bude mogao da učini sedždu mimo ruku'a učiniti će je, a na ruku'u će pokazati nagnuvši glavom.
6. Ako ne bude mogao pokazivati glavom prilikom ruku'a i sedžde, to će činiti očima, pa će zažmiriti više pri sedždi nego tokom ruku'a. A ono što danas rade neki bolesnici podižući prst prilikom ruku'a i sedžde nije ispravno, niti zato poznajem dokaz iz Kur'ana i sunneta, niti iz govora učenjaka.
7. Ukoliko ne bude sposoban pomjerati glavom ili pokazivati očima klanjat će srcem. Donosit će tekbir, učiti na kijamu i nijetiti ruku'u i sedždu, stajanje i sjedenje, srcem. A čovjeku pripada ono što je nanijetio.
8. Bolesnik je obavezan da svaki namaz klanja u njegovom vremenu, i da od sastavnih dijelova namaza radi sve ono za šta je sposoban. Ukoliko mu bude pričinjavalo teškoću da klanja svaki namaz u njegovom vremenu onda će spajati između podneva i ikindije, i između akšama i jacije, bez obzira da li to bilo u prvom od ta dva vakti ili u drugom, kao na primjer da spoji podne i ikindiju u podnevskom vremenu ili da ih spoji u ikindijskom vremenu, kao i da spoji akšam i jaciju u akšamskom vremenu ili da ih spoji u jacijskom vremenu. Postupit će onako kako mu je lakše. Međutim sabah-namaz će klanjati u njegovom vremenu, jer se sabah ne spaja ni sa namazom koji mu prethodi, niti sa onim koji je nakon njega.
9. Bolesnik putnik (musafir) koji otputuje van svoje zemlje radi liječenja, skraćivat će četvoro-rekatne namaze, tako da će podne, ikindiju i jaciju klanjati po dva rekata sve dok se ne vrati sa puta bez obzira koliko to putovanje trajalo.

Prijevod: Seid Klica

Izvor: n-um.com